

Суц Олена Петрівна
*канд. юрид. наук, доцент кафедри
правового регулювання економіки
Харківського національного економічного
університету імені Семена Кузнеця*

ПРАВОВЕ СТАНОВИЩЕ ІНВЕСТОРА ІЗ ЗНАЧНИМИ ІНВЕСТИЦІЯМИ

Реформування інвестиційного законодавства України має важливий аспект у залученні інвестицій від вітчизняних та іноземних інвесторів. Значною подією у реформуванні інвестиційного законодавства було прийняття Закону України «Про державну підтримку інвестиційних проектів із значними інвестиціями в Україні» від 01.07.2021 року № 1116-ІХ [1]. Вказаний нормативно-правовий акт визначив організаційні, правові та фінансові засади державної підтримки інвестиційних проектів з метою створення сприятливих умов для залучення в Україну значних інвестицій (внутрішніх і зовнішніх), створення нових робочих місць, стимулювання економічного розвитку регіонів та зростання конкурентоспроможності економіки України.

Однією із особливостей Закону України «Про державну підтримку інвестиційних проектів із значними інвестиціями в Україні» є те, що ним було визначено правове становище інвестора із значними інвестиціями, оскільки Закон України «Про інвестиційну діяльність» [2] та інші законодавчі акти не визначали таку категорію суб'єктів інвестиційної діяльності.

Для інвестора із значними інвестиціями надається досить широкий об'єм державної підтримки у вигляді податкових пільг. Відповідно до п. 5 ч.1 ст.1 Закону України «Про державну підтримку інвестиційних проектів із значними інвестиціями в Україні», інвестор із значними інвестиціями – зареєстрована в Україні юридична особа, яка спеціально утворена для реалізації інвестиційного проекту із значними інвестиціями, є стороною спеціального інвестиційного договору та господарська діяльність якої спрямовується виключно на реалізацію інвестиційного проекту із значними інвестиціями та виконання

спеціального інвестиційного договору. На підставі викладеного, вважаємо за необхідне виокремити ознаки, що розкривають особливості правового становища інвестора із значними інвестиціями.

1. *Національна приналежність.* Інвестор із значними інвестиціями – виключно юридична особа, зареєстрована за законодавством України. Проте, значним недоліком, на нашу думку, є відсутність законодавчо-визначеної вимоги до організаційно-правової форми таких інвесторів.

2. *Засновник інвестора із значними інвестиціями.* Засновником інвестора із значними інвестиціями є заявник. Статтею 12 Закону України «Про державну підтримку інвестиційних проектів із значними інвестиціями в Україні», передбачено, що у разі прийняття рішення про укладення спеціального інвестиційного договору заявник здійснює заходи щодо утворення інвестора із значними інвестиціями. Заявник повинен володіти 100 відсотками акцій (часток) у статутному капіталі інвестора із значними інвестиціями.

3. *Мета створення інвестора із значними інвестиціями.* Інвестор із значними інвестиціями повинен бути створеним виключно для реалізації проекту із значними інвестиціями.

4. *Вид діяльності.* Здійснювати діяльність з реалізації інвестиційного проекту із значними інвестиціями на території України у сферах переробної промисловості (крім діяльності з виробництва та обігу тютюнових виробів, спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв), добування з метою подальшої переробки та/або збагачення корисних копалин (крім кам'яного та бурого вугілля, сирої нафти та природного газу), поводження з відходами, транспорту, складського господарства, поштової та кур'єрської діяльності, логістики, освіти, наукової та науково-технічної діяльності, охорони здоров'я, мистецтва, культури, спорту, туризму та курортно-рекреаційній сфері;

5. *Діяльність інвестора із значними інвестиціями повинна мати соціальну спрямованість,* що реалізується шляхом створення впродовж строку реалізації інвестиційного проекту із значними інвестиціями не менше 80 нових робочих місць із середньою заробітною платою працівників, розмір якої не

менш як на 15 відсотків перевищує розмір середньої заробітної плати за відповідним видом діяльності у регіоні, в якому реалізується проект, за попередній календарний рік;

6. *Розмір значних інвестицій* в об'єкти інвестування протягом строку реалізації інвестиційного проекту із значними інвестиціями перевищує суму, еквівалентну 20 мільйонам євро, що розраховується за офіційним курсом валют, встановленим Національним банком України станом на перший робочий день кварталу, в якому подається заявка, та на дату фактичного здійснення значних інвестицій в об'єкти інвестування на виконання спеціального інвестиційного договору. При цьому строк реалізації інвестиційного проекту із значними інвестиціями не перевищує п'ять років.

Отже, на підставі викладеного можемо дійти до наступних висновків: 1) інвестор із значними інвестиціями – суб'єкт інвестиційної діяльності, що створюється заявником відповідно до законодавства України з метою реалізації інвестиційного проекту із значними інвестиціями на певний строк; 2) Законом України «Про державну підтримку інвестиційних проектів із значними інвестиціями в Україні» до інвесторів із значними інвестиціями встановлюються досить жорсткі вимоги, проте одночасно надається широкий спектр державних преференцій.

Правове становища інвесторів із значними інвестиціями є актуальним напрямом наукових досліджень, оскільки: така категорія суб'єктів є новою для вітчизняного законодавства; на теоретико-правовому рівні відсутні підходи до вивчення проблем правового регулювання діяльності і правового становища інвесторів із значними інвестиціями.

Список використаних джерел:

1. Про державну підтримку інвестиційних проектів із значними інвестиціями в Україні : Закон України від 13.02.2021 р. № 1116-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1116-20#Text>

2. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991 р. № 1560-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text>